

Ο.Λ.Μ.Ε.

Ερμού & Κορνάρου 2

ΤΗΛ: 210 32 30 073 – 32 21 255

FAX: 210 32 27 382 – 33 11 338

www.olme.gr

e-mail: olme@otenet.gr

Αθήνα, 19/4/05

Σχετικά με την πρόταση του ΥΠΕΠΘ για το «Επαγγελματικό Λύκειο»

Ανακοινώθηκε πριν λίγες ημέρες στο ΕΣΥΠ η πρόταση του ΥΠΕΠΘ για την δημιουργία Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑΛ). Σε αυτή, σκιαγραφούνται κάποιες γενικές αρχές και κατευθύνσεις πάνω στις οποίες σχεδιάζεται να λειτουργήσει το ΕΠΑΛ.

Ειδικότερα, μελετώντας την πρόταση διαπιστώνουμε ότι οι θετικές καταρχήν διακηρύξεις του ΥΠΕΠΘ για «απολυτήριο ισότιμο του απολυτηρίου του Ενιαίου Λυκείου», «δυνατότητα πρόσβασης, χωρίς επιπλέον σπουδές, σε σχολές της Τεχνολογικής και Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης με σύστημα ανάλογο του Ενιαίου Λυκείου», «δυνατότητα οριζόντιας σύνδεσης με το Ενιαίο Λύκειο», **δεν θεμελιώνονται από την ανάλυση και την εξειδίκευσή της.**

Έτσι:

1. Παρά τις διακηρύξεις και δεσμεύσεις της κυβέρνησης φαίνεται ότι **δεν σχεδιάζεται η πρόταση στο πλαίσιο της καθιέρωσης 12χρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης**, επειδή δεν αναφέρεται ποιο θα είναι το μέλλον των διαφόρων ΤΕΕ εκτός ΥΠΕΠΘ καθώς και αν καταργούνται τα μεταγυμνασιακά ΙΕΚ. Θεωρούμε ζήτημα, εκ των ων ουκ άνευ, ότι η δευτεροβάθμια Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΤΕΕ) πρέπει να σχεδιάζεται στο πλαίσιο της καθιέρωσης της 12χρονης υποχρεωτικής δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης. Πρέπει δηλ. να **ενσωματώνει στο νέο τύπο λυκείου όλη την δευτεροβάθμια ΤΕΕ η οποία ν υπάγεται αποκλειστικά στο ΥΠΕΠΘ**. Απαιτείται, λοιπόν, άμεση κατάργηση των μεταγυμνασιακών ΙΕΚ και των ΤΕΕ όλων των άλλων Υπουργείων (ΟΑΕΔ, ΟΤΕΚ, Υγείας, Γεωργίας, κ..ά.). Κανένα παιδί δεν πρέπει να είναι έξω από τους δύο τύπους λυκείων πριν τα 18 του χρόνια. Πρέπει να καταργηθεί η πρόωρη κατάρτιση.
2. Η «δυνατότητα πρόσβασης, χωρίς επιπλέον σπουδές, σε σχολές της Τεχνολογικής και Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης με σύστημα ανάλογο του Ενιαίου Λυκείου» όπως αναφέρει η πρόταση του ΥΠΕΠΘ, για να έχει πρακτικό αντίκρουσμα θα πρέπει να υλοποιηθεί **χωρίς φραγμούς και ποσοστά, και αναλογικά με το μαθητικό δυναμικό της ΤΕΕ**.
3. Σύμφωνα με την πρόταση ο σχεδιασμός του νέου επαγγελματικού λυκείου θα καθορισθεί, μεταξύ των άλλων, από τη **«σύγχρονη, γενικευμένη ανάγκη να προγραμματίζεται σε κάθε φάση και κάθε επίπεδο της η Επαγγελματική Εκπαίδευση, με βάση τις κατευθύνσεις τις οποίες καθορίζει η προσεκτική μελέτη των αναγκών της αγοράς εργασίας»**. Άρα οι διακηρύξεις για στέρεα γενική και τεχνολογική γνώση θα προσαρμοσθούν στην πράξη στις πρόσκαιρες ανάγκες της αγοράς για μεγάλη εξειδίκευση.
4. Παρά το γεγονός ότι διακηρύσσεται η «δυνατότητα οριζόντιας σύνδεσης με το Ενιαίο Λύκειο», με τη **μεγάλη διαφοροποίηση τους προγράμματος σπουδών ήδη από την Α΄ τάξη** (το 40-45% είναι μαθήματα επαγγελματικής υποδομής, θεωρητικά και

εργαστηριακά), ελαχιστοποιείται η δυνατότητα του μαθητή που τελειώνει την Α΄ τάξη του Ενιαίου Λυκείου να συνεχίσει στην Β΄ τάξη του Επαγγελματικού Λυκείου. Είναι εξόφθαλμη η **προχειρότητα του σχεδιασμού** και δεν αντέχει σε σοβαρή κριτική η πρόβλεψη ότι αυτό θα γίνεται «*μετά από παρακολούθηση ενός εντατικού και ταχύρυθμου προγράμματος σε μαθήματα Επαγγελματικής Υποδομής της Α΄ τάξης*»!! Μόνο ως σχεδιασμός επί χάρτου μπορεί να θεωρηθεί. Πως είναι δυνατόν το μισό περίπου πρόγραμμα σπουδών μιας χρονιάς να διδαχθεί σε ένα «ταχύρυθμο πρόγραμμα»; Πότε, πού και σε ποια ωράρια; Αλλά και το αντίστροφο θα είναι δύσκολο έως ακατόρθωτο, δηλ. ο μαθητής της Α΄ τάξης του ΕΠΑΛ με 45% διαφοροποιημένο πρόγραμμα να μπορέσει να συνεχίσει στη Β΄ Ενιαίου Λυκείου.

5. Με τη λειτουργία «κύκλων» επαγγελμάτων στην Α΄ τάξη, η επιλογή επαγγελματικού προσανατολισμού από τους μαθητές πρέπει να πραγματοποιηθεί αμέσως μετά το γυμνάσιο, σε ηλικία όπου οι μαθητές ακόμη δεν έχουν την απαιτούμενη πληροφόρηση και ωριμότητα. Εδώ να σημειώσουμε ότι η κυβέρνηση αποδεικνύεται για άλλη μια φορά ασυνεπής ακόμη και με τις προεκλογικές δεσμεύσεις της. Στο πρόγραμμα του κυβερνώντος κόμματος αναφέρονταν ότι η πρώτη τάξη θα είναι κοινή, άρα μετά το τέλος της θα γίνονταν από τους μαθητές η επιλογή του τομέα επαγγέλματος.
6. Ακόμη αναφέρεται ότι, στην Γ΄ τάξη θα χορηγείται «πτυχίο επιπέδου 3 σε επίπεδο τομέα σε απόλυτη αντιστοιχία με το επαγγελματικό προφίλ των αποφοίτων». Για όσους γνωρίζουν από τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση τα επαγγελματικά δικαιώματα χορηγούνται σε επίπεδο ειδικότητας και όχι τομέα, γιατί οι ειδικότητες και όχι οι τομείς αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα «επαγγελματικά προφίλ». Ίσως θα μπορούσε να ισχύσει μόνον στους τομείς εκείνους που έχουν μια ή δύο συγγενείς ειδικότητες. Αλήθεια τι επαγγελματικό δικαίωμα θα χορηγεί το πτυχίο του «τομέα υγείας και πρόνοιας» ή του τομέα «εφαρμοσμένων τεχνών», όταν μέσα σε αυτούς υπάρχουν σήμερα αρκετά διαφορετικά και διακριτά επαγγέλματα;.
7. Δεν ξεκαθαρίζεται επίσης, τι θα γίνει με τις ειδικότητες. Που θα ειδικεύονται οι απόφοιτοι των ΕΠΑΛ, ώστε να ασκήσουν κάποιο επάγγελμα; Δεν αναφέρεται στη σχέση της ΤΕΕ με την κατάρτιση.
8. Δεν διασαφηνίζεται τι θα γίνει με τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων και μάλλον δεν λαμβάνεται καμία πρόνοια για αυτούς.

Θέση μας είναι ότι ο οποιοσδήποτε τύπος σχολείου επιλεγεί θα πρέπει να έχει εξασφαλισμένη μια **σταθερή υψηλή χρηματοδότηση** για συνεχή αναβάθμιση κυρίως των υποδομών της (κτιριακών, υλικοτεχνικών και εργαστηριακών). Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να υπάρξει και αναπροσανατολισμός του ΕΠΕΑΕΚ. Το σχολείο της ΤΕΕ είναι ακριβό σχολείο και δεν αντιμετωπίζεται η βιωσιμότητά του απλά με διακηρύξεις όπως π.χ. ότι θα υπάρξει «*πλήρης αξιοποίηση των Κοινοτικών Προγραμμάτων*». Κατά τα φαινόμενα ξεκινά μια ακόμη εκπαιδευτική αλλαγή χωρίς αξιόπιστη δέσμευση ή πρόβλεψη για ουσιαστική αύξηση της χρηματοδότησής της. Θεωρούμε ότι γι' αυτό το λόγο θα γίνουμε μάρτυρες επανάληψης των φαινομένων απαξίωσης της ΤΕΕ.

Η ευκολία με την οποία εξαγγέλλεται η πρόθεση του ΥΠΕΠΘ να εφαρμόσει το νέο τύπο Λυκείου από το Σεπτέμβρη, όταν ακόμη μέχρι σήμερα η πρότασή του ουσιαστικά είναι σε επίπεδο γενικών αρχών, μας εκπλήσσει και μας προβληματίζει σοβαρά. Το εκπαιδευτικό μας σύστημα και η ΤΕΕ δεν αντέχει άλλους πειραματισμούς. Ας ελπίσουμε ότι θα επικρατήσουν ωριμότερες και ψύχραιμες σκέψεις στους αρμόδιους του ΥΠΕΠΘ.

Με βάση αυτές τις διαπιστώσεις, θεωρούμε ότι **αν δεν ληφθούν υπόψη τα βασικά σημεία που επισημαίνουμε παραπάνω, η πρόταση του ΥΠΕΠΘ δεν μπορεί να αποτελέσει βάση για συζήτηση.**

Να σημειώσουμε ακόμη πως το Υπουργείο Παιδείας θα πρέπει να δώσει άμεσα στη δημοσιότητα τις προτάσεις του για όλα τα θέματα δομής και περιεχομένου όχι μόνο της τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης αλλά **συνολικά** της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο πλαίσιο της καθιέρωσης της 12χρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Σε κάθε περίπτωση, με τις όποιες αλλαγές, θα πρέπει να κατοχυρώνεται ο δημόσιος και δωρεάν χαρακτήρας της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και οι οργανικές θέσεις και η μόνιμη σχέση εργασίας των εκπαιδευτικών της ΤΕΕ.

Σημειώνουμε ακόμη πως θα πρέπει το ΥΠΕΠΘ να σταματήσει την τακτική της κατάργησης και συγχώνευσης ΤΕΕ, τομέων και ειδικοτήτων, πολύ περισσότερο που βρισκόμαστε σε μεταβατική περίοδο ενόψει των προωθούμενων αλλαγών. Θέλουμε, επίσης, να τονίσουμε ότι σε καμιά περίπτωση δεν θα δεχθούμε, με πρόσχημα την κατάργηση ειδικοτήτων, να μειωθούν οι θέσεις εργασίας και συνάδελφοί μας να βρεθούν σε εργασιακή αβεβαιότητα.

Επίσης θα πρέπει να προωθηθούν άμεσα μέτρα βελτίωσης της κατάστασης και στήριξης της ΤΕΕ από την επόμενη χρονιά, με τροποποιήσεις στο άδικο εξεταστικό σύστημα των πανελληνίων εξετάσεων για την πρόσβαση των αποφοίτων των ΤΕΕ στα ΤΕΙ. Οι σχετικές τροποποιήσεις πρέπει να διευρύνουν τις επιλογές των μαθητών και να αυξάνουν τις θέσεις που καταλαμβάνουν οι απόφοιτοι ΤΕΕ. Υπενθυμίζουμε ότι και εφέτος μόνο 2 στους 10 απόφοιτους των ΤΕΕ θα εισαχθούν στα ΤΕΙ, ενώ θα εισαχθούν σε ΑΕΙ και ΤΕΙ 8 στους 10 απόφοιτους των Ενιαίων Λυκείων.

Τέλος επιβεβαιώνεται από τις πρόσφατες εξελίξεις, η εκτίμηση της ΟΛΜΕ ότι το ΥΠΕΠΘ χρησιμοποιεί τον «εθνικό διάλογο για την παιδεία» και το ΕΣΥΠ προσχηματικά. Συγκεκριμένα το ΥΠΕΠΘ:

- Προχώρησε σε μονομερή εξαγγελία για τη θεσμοθέτηση από την επόμενη χρονιά βαθμολογικής βάσης στις πανελλαδικές εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση των αποφοίτων Ενιαίου Λυκείου, χωρίς να έχει συζητηθεί στο ΕΣΥΠ το σύστημα πρόσβασης.
- Εισάγει στο ΕΣΥΠ αποσπασματικά την πρότασή του για το Επαγγελματικό Λύκειο, ενώ είναι γεγονός αναμφισβήτητο πως οι αλλαγές στην ΤΕΕ, επηρεάζουν το σύνολο της λυκειακής βαθμίδας. Άλλωστε και το ίδιο το πρόγραμμα του κυβερνώντος κόμματος αναφέρεται στις αλλαγές αυτές και στις μεταξύ τους σχέσεις.

Ο Πρόεδρος

Γρ. Καλομοίρης

Για το Δ.Σ. της ΟΛΜΕ

Ο Γ. Γραμματέας

Δημ. Γεώργτας